

บทคัดย่อ

การค้าประกัน เป็นกรณีที่ผู้ค้าประกันซึ่งเป็นบุคคลภายนอกสัญญาและไม่มีส่วนได้เสีย ในนี้ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ ยอมผูกพันตนโดยตรงต่อเจ้าหนี้ เพื่อชำระหนี้ในเมื่อลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ ซึ่งในปัจจุบันพบว่า สัญญาการค้าประกันมักจัดทำขึ้นเป็นสัญญาสำเร็จรูปและมีข้อสัญญาตัดหรือ จำกัดสิทธิต่าง ๆ ของผู้ค้าประกันตามที่กฎหมายบัญญัติคุ้มครองไว้ ซึ่งรวมถึงการละสิทธิไม่ยก ข้อต่อสู้ใด ๆ ของตนเองและข้อต่อสู้ของลูกหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้ไว้ล่วงหน้า เมื่อลูกหนี้ผิดนัดทำให้ ผู้ค้าประกันก็ถูกปิดปากต้องชำระหนี้แทนลูกหนี้เสมือนหนึ่งว่าตนเป็นลูกหนี้ชั้นต้น และถูกผูกพัน รับภาระอย่างนั้นเรื่อยไปจนกว่าหนี้ประธานเกิดขึ้นและระงับลง หรือผู้ค้าประกันหลุดพ้นจาก ความรับผิดชอบตามเหตุที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น ซึ่งก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกัน โดยเฉพาะผู้ค้าประกันซึ่งเข้าค้าประกันโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนหรือไม่ได้เข้าค้าประกันเป็นทาง การค้า

ดังนั้น เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ค้าประกัน รวมทั้งให้ผู้ค้าประกันตระหนักถึงสิทธิและหนี้ ต่าง ๆ ของตน ผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ดังนี้

1. กรณีสัญญาการค้าประกันทั่วไป

จากการศึกษา พบว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายของไทย ไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิ ของผู้ค้าประกัน และจากการพิจารณาเปรียบเทียบกับกฎหมายของต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงเสนอให้ มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนี้

1. กำหนดคุณสมบัติของผู้ค้าประกัน ให้ต้องเป็นผู้มีความสามารถในการชำระหนี้ของ ลูกหนี้
2. กำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ค้าประกัน เช่น การกำหนดให้หนี้ของผู้ค้าประกัน จะไม่เพิ่มขึ้น โดยนิติกรรมใด ๆ ที่ได้กระทำขึ้นโดยลูกหนี้ชั้นต้นซึ่งกระทำภายหลังการทำสัญญา ค้าประกันนั้น
3. กำหนดให้การเข้าค้าประกันโดยบุคคลซึ่งจดทะเบียนสมรสแล้ว ต้องมีหนังสือแสดง ความยินยอมของคู่สมรสก่อนหรือในขณะที่ทำสัญญา
4. กำหนดให้ความรับผิดชอบของผู้ค้าประกันในบางกรณีลดลงโดยผลของกฎหมาย

5. แก้ไขเพิ่มเติมสิทธิของผู้ค้าประกัน เช่น การกำหนดให้ผู้ค้าประกันมีสิทธิยกข้อต่อสู้ซึ่งลูกหนี้มีต่อเจ้าหนี้ขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้ แม้ว่าลูกหนี้จะได้สละสิทธิไม่ยกข้อต่อสู้ของตนขึ้นต่อสู้เจ้าหนี้แล้วก็ตาม

6. แก้ไขเพิ่มเติมเหตุระงับสิ้นไปของสัญญาค้ำประกัน

7. เพิ่มเติมหน้าที่ของเจ้าหนี้

8. กำหนดแนวทางในการวินิจฉัยข้อสัญญาค้ำประกัน โดยให้ศาลพิเคราะห์ถึงพฤติการณ์ทั้งปวง รวมทั้งความสุจริต อำนาจต่อรอง ฐานะทางเศรษฐกิจ ความรู้ความเข้าใจ ความสันทัดชัดเจน ความคาดหมาย แนวทางที่เคยปฏิบัติ ทางเลือกอย่างอื่น และทางได้เสียทุกอย่างของคู่สัญญาตามสภาพที่เป็นจริง ปกติประเพณีของสัญญา เวลาและสถานที่ในการทำสัญญาหรือในการปฏิบัติตามสัญญา รวมทั้งการรับภาระที่หนักกว่ามากของคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งด้วย

2. กรณีสัญญาค้ำประกัน ซึ่งมีข้อตกลงตัดหรือจำกัดสิทธิของผู้ค้าประกัน

ผู้วิจัยได้เสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค โดยให้นำมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสัญญาไปใช้บังคับกับสัญญาค้ำประกันหนี้ของลูกหนี้ที่เป็นผู้บริโภคตามความในพระราชบัญญัตินี้ด้วย

Abstract

Guaranty is a contract in which a third party binding himself to a creditor to perform obligations if a debtor fails to do so. Now, we find that guaranty often drafted in standard form contract, called Adhesion Contract, with terms often specified to cut or limit the guarantor's rights according to law. Moreover, clauses waiving the rights of guarantor in raising all defenses available to him against a creditor are always included in advance. When a debtor is put in default, a guarantor must perform debtor's obligations as if himself was a principle debtor and binds himself to a creditor continuously thereby until principle obligation is extinguished. In situation said above, it is quite unfair to a guarantor, especially a guarantor who undertakes the burden without being paid or non-commercial purpose guaranty.

To protect the guarantor's rights, and make a guarantor realize his own rights and duties, the researcher has some suggestions as shown below.

A. The contract of guaranty.

From comparative studies, this research found that statutory provisions in Thai Law are not good enough to protect the guarantor's rights, comparing with other countries' legislations. The researcher then propose some amendments to Thai Civil and Commercial Code as follows,

1. Stipulating that a guarantor must be a person who has the ability to perform obligations.
2. Stipulating the extent of guarantor's liability; such as the obligation of a guarantor will not be increased by any legal transactions entered into by a principle debtor after the assumption of the guaranty.
3. Stipulating that guaranty given by a married person requires, for its validity, the written consent of the spouse given in each individual case in advance or at the same time.

4. Stipulating that the amount of guaranty is automatically reduced "by law" in some cases.

5. Adding the guarantor's rights; such as the right to raise all defenses available to a debtor against a creditor, although the debtor has waived it.

6. Amending the causes for terminating a guaranty.

7. Adding some duties of a creditor.

8. Stipulating the application and interpretation framework for judges in considering cases on contract of guaranty : by considering to the whole behavior and the honesty of parties, bargaining power, education, experience, usage between parties, the other choice, the whole benefit of the parties, custom, the time and place of contract and performance thereof, balancing of interest between parties.

B. The contract of guaranty, which has the cut or limit guarantor' s rights terms.

The researcher also has suggestion to amend the Consumer Protection Act. The suggestion is to apply "the consumer protection measure in contract" to the guaranty which assumes obligations of debtor who is a consumer according to the definition of the Consumer Protection Act.